

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

18 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

judcători – Eremciuc Ghenadie, Țurcan Anatolie, Puica Viorica, Talpă Boris,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana și de către avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Pasternac Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe

Pasternac Andrei XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în
XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 29.06.2018 – 20.10.2021;
2. Instanța de apel: 25.11.2021 – 26.05.2022;
3. Instanța de recurs ordinar: 13.09.2022 – 18.07.2023.

Asupra recursurilor ordinare în cauză, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 20 octombrie 2021 *Pasternac Andrei*, în temeiul art. 60 Cod penal a fost liberat de la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 186 alin. (1) Cod penal, în legătură cu prescripția tragerii la răspundere penală, cu încetarea procesului penal.

După intrarea sentinței în vigoare s-a dispus anularea sechestrului aplicat prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 09.10.2017 asupra automobilului de model „Dacia Logan” („Dacia Lodgy”) cu nr. de înmatriculare XXXXX.

Prin aceeași sentință a fost hotărâtă soarta corpurilor delictive după cum urmează:

- 14 saci cu porumb, ce se află la păstrare la SA „Avicola”, după intrarea sentinței în vigoare de lăsat proprietarului SA „Avicola” sat. Corlăteni, r-nul Rîșcani;
- un disk CD-R cu o înregistrare video ridicat de la Urzică Eugen, ce se află la materialele cauzei penale, după intrarea sentinței în vigoare de a-l păstra la materialele cauzei penale;

- automobilul lui Pasternac Andrei de model „Dacia Lodgy” cu nr. de înmatriculare XXXXX, ce se află la parcare specială din or. Rîșcani, după intrarea sentinței în vigoare de restituit proprietarului Pasternac Andrei.

1.1. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, Pasternac Andrei la data de 31.08.2017, aproximativ pe la orele 14.50, acționând din interes material, cu scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a intrat pe un câmp al SA „Avicola” semănat cu porumb, pe teritoriul administrativ al primăriei satului Corlăteni, r-nul Rîșcani, amplasat în preajma mun. Bălți, de unde a rupt de pe plantele de porumb 340 kg de știuleți, cu prețul unui kilogram de 5,0 lei, în sumă totală de 1 700 lei, depozitându-i în mai mulți saci, pe care intenționa să-i încarce și să-i transporte de la locul infracțiunii cu automobilul propriu de model „Dacia Logan” cu nr. de înmatriculare XXXXX, însă din motive independente de voința lui nu și-a dus intenția până la capăt, fiind prins la fața locului în momentul când acolo s-a apropiat Urzică Iurie.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (1) Cod penal, tentativă de furt, adică *tentativa de sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul.*

2. Nefiind de acord cu sentința nominalizată împotriva acesteia au declarat apel:

- *procurorul*, care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura restituirii lui Pasternac Andrei a automobilului de model „Dacia Logan” cu nr. de înmatriculare XXXXX, asupra căruia a fost instituit sechestrul și păstrat la parcare specială din or. Rîșcani, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi decizii privind dispunerea confiscării speciale a bunului folosit la comiterea infracțiunii, și anume automobilului de model „Dacia Logan” cu nr. de înmatriculare XXXXX, în temeiul art. 106 pct. 2 lit. a) Cod penal.

În motivarea apelului s-a invocat că, indiferent de faptul încetării procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție, inculpatul nu este exonerat de la pedeapsa complementară sub formă de confiscarea specială a bunului folosit la comiterea infracțiunii.

Astfel, consideră apelantul că este neîntemeiată soluția instanței privind restituirea lui Pasternac Andrei a automobilului de model „Dacia Logan” cu nr. de înmatriculare XXXXX, care a fost folosit în calitate de mijloc de transport la comiterea infracțiunii, menționând că automobilul respectiv urmează a fi confiscat și trecut în beneficiul statului;

- *avocatul Dumitru Dulgher în numele lui Pasternac Andrei*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri de achitare a lui Pasternac Andrei învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 186 alin. (1) Cod penal, din motivul lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatului.

În motivarea cererii de apel s-a menționat că, fiind audiați martorii acuzării Iurie Urzica, Spiridon Ion, Vasilos Carolin, în declarațiile cărora există anumite divergențe, s-a constatat că în apropierea automobilului de model „Dacia Lodgy” au fost observate niște grămezi de porumb, însă nimeni din ei nu a susținut că în automobilul lui Pasternac Andrei se afla porumb.

La fel, nici prin procesul-verbal de cercetare a automobilului „Dacia Lodgy” nu a fost depistat careva porumb, fiind depistat doar un sac din polietilenă, care după cum a menționat

și inculpatul îl așternea în portbagaj pentru a transporta câinele ca să nu murdărească automobilul.

Astfel, apărarea consideră că acuizarea nu a prezentat nici o probă care ar demonstra că Pasternac Andrei ar fi comis careva furt sau tentativă de furt a porumbului, iar învinuirea înaintată fiind bazată pe niște presupunerii.

Distinct s-a invocat că, la f.d. 74 este anexată informația prezentată de către SA „Avicola Nord”, potrivit căreia Pasternac Andrei a sustras 340 kg de porumb, cauzând un prejudiciu în mărime de 1 700 lei, deoarece un kg de grăunțe de porumb costa 5 lei.

Din cele enunțate, apelantului nu-i este clar cum inculpatul a sustras 340 kg de porumb în știuleți, iar prejudiciul material este estimat în grăunțe. În asemenea împrejurări se consideră că 340 kg de porumb în știuleți constituie mai puțin de 340 kg de porumb în grăunțe, deoarece sunt excluși știuleții.

Astfel, apelantul a invocat ca fiind neîntemeiat și artificial stabilit prețul semințelor de porumb doar în baza informației prezentată de SA „Avicola Nord”, deoarece dacă era luată în considerație informația privind costul porumbului de la instituțiile oficiale și specializate, atunci suma prejudiciului nu permitea pornirea unei cauze penale, fiind posibilă doar pornirea unei proceduri contravenționale pentru furtul în proporții neînsemnate.

La fel menționează că, stabilirea neîntemeiată a prejudiciului material se confirmă și prin contractul nr. 68 de arendă a terenurilor agricole din sat. Corlăteni, r-nul Rîșcani de către SA „Avicola Nord”, unde în contract pe lângă altă producție este indicat și 3 900 kg de semințe de porumb la prețul de 6 500 lei, ceea ce indică că prețul real a unui kg de porumb este de 1,60 lei și nu de 5 lei pe kg, după cum a indicat partea vătămată, iar făcând un calcul matematic reiese că suma prejudiciului cauzat a fost de 544 lei, și nu de 1 700 lei, fapt ce indică că în acțiunile lui Pasternac Andrei lipsește un element obligatoriu al laturii obiective a infracțiunii prevăzute la art. 186 Cod penal, și anume prejudiciul material cauzat.

Cu referite la corpurile delictive, reiterându-se prevederile art. 158 alin. (1) Cod de procedură penală, s-a invocat că organul de urmărire penală în mod neîntemeiat a dispus ridicarea și recunoașterea în calitate de corp delict a automobilului de model „Dacia Lodgy” cu nr. de înmatriculare XXXXX, deoarece potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului s-a constatat că în automobil nu a fost depistat careva porumb sau alte obiecte care au importanță pentru justa soluționare a cauzei.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2022 apelul procurorului a fost respins ca fiind nefondat, iar apelul avocatului Dumitru Dulgher în numele lui Pasternac Andrei a fost admis, cu casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Procesul penal pornit în privința lui Pasternac Andrei în baza art. 27, 186 alin. (1) Cod penal al RM se încetează în temeiul art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, din motiv că fapta lui Pasternac Andrei constituie contravenția prevăzută de art. 13, 105 Cod contravențional al RM.

S-a recunoscut vinovat Pasternac Andrei în comiterea contravenției prevăzute de art. 13, 105 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în privința lui Pasternac Andrei din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Solicitarea acuzatorului de stat privind confiscarea specială în temeiul art. 106 alin. (2) lit. a) Cod penal, a automobilului de model „Dacia Lodgy” cu nr. de înmatriculare XXXXX, cu trecerea gratuită în venitul statului, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Sechestrul aplicat prin încheierea Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 09.10.2017 asupra automobilului de model „Dacia Logan” („Dacia Lodgy”) cu nr. de înmatriculare XXXXX, ce-i aparține cu drept de proprietate lui Pasternac Andrei, s-a anulat.

Corpurile delictive - 14 saci cu porumb, ce se află la păstrare la SA „Avicola”, au fost lăsate proprietarului SA „Avicola”, sat. Corlăteni r-nul Rîșcani ;

- un disk CD-R cu o înregistrare video ridicat de la Urzică Eugen, ce se află la materialele cauzei penale, a fost lăsat spre păstrare la materialele cauzei penale pe tot termenul de păstrare a acesteia;

- automobilul de model „Dacia Lodgy” cu nr. de înmatriculare XXXXX, ce-i aparține cu drept de proprietate lui Pasternac Andrei și care se păstrează la parcare specială din or. Rîșcani, s-a dispus de a fi restituit proprietarului Pasternac Andrei.

3.1. Pentru a pronunța decizia adoptată, instanța de apel a reținut, în fapt, că Pasternac Andrei, la data de 31.08.2017, aproximativ pe la orele 14.50, acționând din interes material, cu scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a intrat pe un câmp al SA „Avicola” semănat cu porumb, pe teritoriul administrativ al primăriei satului Corlăteni, r-nul Rîșcani, amplasat în preajma mun. Bălți, de unde a rupt de pe plantele de porumb 340 kg de știuleți, cu prețul unui kilogram de 1,80 lei, în sumă totală de 612 lei, depozitându-i în mai mulți saci, pe care intenționa să-i încarce și să-i transporte de la locul infracțiunii cu automobilul propriu de model „Dacia Lodgy” cu nr. de înmatriculare XXXXX, însă din motive independente de voința lui nu și-a dus intenția până la capăt, fiind prins la fața locului în momentul când acolo s-a apropiat Urzică Iurie, prin ce a cauzat SA „Avicola” un prejudiciu material în proporții mici.

3.2. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a notat că organul de urmărire penală la stabilirea mărimii prejudiciului cauzat prin infracțiune părții vătămate SA „Avicola” a luat în considerație certificatul de cost eliberat de către SA „Avicola”, prin care se adeverește faptul că costul 1 kg de porumb constituie 5 lei (f.d.174, vol. I), fără a ține cont de informația prezentată de către partea apărării, și anume: certificatul nr. 01-11/95 din 21.04.2018 eliberat de Instituția Publică Institutul de Cercetări pentru Culturile de Cîmp „Selecția”, potrivit căruia la data de 28.09.2017 costul unui kg de porumb în știuleți din recolta anului 2017 era de 1,80 lei (f.d. 225, vol. I); și certificatul nr. 01-16/98 din 16.05.2018 eliberat de către Direcția pentru Statistică a municipiului Bălți, potrivit căruia prețul mediu de vânzare a unui kg de porumb, inclusiv semințe de soi la întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești în anul 2017, în RM constituia 2,28 lei, iar în mun. Bălți 2,11 lei (f.d. 227, vol. I).

În asemenea circumstanțe, la stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat prin infracțiune părții vătămate, organul de urmărire penală era obligat să ia în considerație informația obiectivă privind prețurile libere de piață la momentul comiterii faptei, eliberată de către o instituție specializată, dar nu să stabilească valoarea bunurilor sustrate în baza informației unilaterale prezentate de însuși partea vătămată, care în cazul dat în opinia instanței de apel este o persoană cointeresată.

Într-o altă ordine de idei, instanța de apel a reținut că, în certificatul de cost eliberat de către SA „Avicola” s-a stabilit că prețul unui kg de porumb constituie 5 lei, fără a fi luat în

calcul de către organul de urmărire penală că Pasternac Andrei se învinuiește în sustragerea a 340 kg de știuleți de porumb, care la data de 31.08.2017 se aflau la faza vegetativă, însă nu la maturitate fiziologică deplină.

Astfel, instanța de apel a relevat că, organul de urmărire penală urma să stabilească care era prețul real al unui kg de știulete de porumb aflat în faza vegetativă la data comiterii infracțiunii, dar nu să stabilească cuantumul prejudiciului luând în considerație doar informația prezentată de către SA „Avicola”, care determină costul de 5 lei pentru un kg de semințe de porumb maturizate (uscate), ci nu a unui kg de știulete de porumb aflat la faza vegetativă.

Drept consecință, instanța a concluzionat că, la baza stabilirii mărimii prejudiciului cauzat părții vătămate prin infracțiune urmează a fi luată în considerație informația prezentată de către Instituția Publică Institutul de Cercetări pentru Culturile de Cîmp „Selecția” nr. 01-11/95 din 21.04.2018, potrivit căruia la data de 28.09.2017 costul unui kg de porumb în știuleți din recolta anului 2017 era de 1,80 lei.

În atare situație, s-a constatat că, în speța dedusă judecății nu a fost epuizată ultima fază a laturii obiective, și anume cauzarea urmărilor prejudiciabile ce depășesc 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul 2017, astfel, nefiind constatată legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, or, în cadrul ședinței de judecată s-a constatat cu certitudine că, suma prejudiciului efectiv cauzat părții vătămate SA „Avicola” prin acțiunile ilegale a lui Pasternac Andrei constituie 612 lei (340 kg x 1,80 lei), prejudiciu care potrivit art. 18 Cod contravențional se atribuie la proporții mici.

Prin urmare, vinovăția inculpatului Pasternac Andrei în comiterea contravenției prevăzute de art. 13, 105 Cod contravențional a fost dovedită pe deplin, dincolo de orice dubiu rezonabil, prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Urzică Eugeniu, martorului Urzică Iurie Eugen, martorului Vasilos Carolin Iurie, comunicarea telefonică la IP Rîșcani din data de 31.08.2017, ora 14.40 privind tentativa de furt a porumbului de la un lan al SA „Avicola” sat. Corlăteni, r-nul Rîșcani (f.d. 13, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din data de 31.08.2017, prin care s-a examinat locul infracțiunii, cu fixarea porumbului în știuleți, pregătiți pentru sustragere (f.d. 15-27, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din data de 31.08.2017, prin care s-a examinat automobilul de model „Dacia Lodgy” cu n/î XXXXX, surprins la fața locului, în rezultatul căruia în portbagajul automobilului a fost depistat un sac de culoare albă, gol, la fel scaunele din portbagaj erau ridicate pentru a mări suprafața acestuia (f.d. 30-33, vol. I); procesul-verbal de ridicare din data de 01.09.2017, din care rezultă că de la Urzică Eugen a fost ridicat un disk CD-R cu o înregistrare video (f.d. 39, vol. I).

Concomitent, versiunea inculpatului Pasternac Andrei de nerecunoaștere a vinovăției nu echivalează cu achitarea sa, odată ce există probe pertinente și concludente care în ansamblu, din punct de vedere al coroborării dovedesc săvârșirea contravenției imputate. Or, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat reprezintă o metodă de apărare și un drept a inculpatului de a nu se autoincrimina, garantat de art. 66 din Codul de procedură penală.

La fel, nu au putut fi reținute nici argumentele inculpatului Pasternac Andrei invocate în sensul emiterii unei hotărâri de achitare, precum că nu are nici o tangență cu știuleții de porumb depistați de către martorul Uzică Iurie, deoarece la data respectivă întâmplător s-a

dus acolo pentru a-și primbla câinele, având în proprietate o vilă care se află la o distanță de aproximativ 400 metri de la locul comiterii faptei, or, din probele administrate se constată incontestabil că mașina era ascunsă, scaunele din port bagaj erau ridicate pentru a mări suprafața acestuia, mașina era staționată la o distanță de 8,5 metri de la locul unde erau grămezile de porumb. La fel, în cadrul cercetării la fața locului în portbagajul automobilului a fost depistat un sac gol.

În continuare, instanța de apel a subliniat că, deși vina lui Pasternac Andrei în comiterea contravenției prevăzută la art. 13, 105 Cod contravențional a fost integral dovedită, acesta nu poate fi supus răspunderii contravenționale și prezentul proces urmează a fi încetat, or, potrivit prevederilor art. 461 alin. (1) Cod contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 20-31.

Iar, conform prevederilor art. 30 alin.(1) Cod contravențional, prescripția înlătură răspunderea contravențională.

Alin. (2) al aceluiași articol prevede că, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 12 luni.

Alin. (5) al art. 30 Cod contravențional stipulează că, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției și până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională.

Totodată, în sensul art. 26 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are loc în cazul prescripției răspunderii contravenționale.

În speță, instanța de apel a stabilit că Pasternac Andrei a comis fapta contravențională la data de 31.08.2017, drept consecință, termenul de tragere la răspundere contravențională prevăzut de art. 30 Cod contravențional la momentul dat a expirat, circumstanță de drept ce impune soluția încetării procesului contravențional în cauză.

În ceea ce privește confiscarea în folosul statului a automobilului de model „Dacia Logan” („Dacia Lodgy”) cu nr. de înmatriculare XXXXX, instanța a notat că în conformitate cu art. 106 alin. (1), (2) Cod penal, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

Sânt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare): a) utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni; b) rezultate din infracțiuni, precum și orice venituri din valorificarea acestor bunuri; c) date pentru a determina săvârșirea unei infracțiuni sau pentru a-l răsplăti pe infractor; e) deținute contrar dispozițiilor legale; f) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din infracțiuni și din veniturile de la aceste bunuri; g) care constituie obiectul infracțiunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

În această ordine de idei instanța de apel a evidențiat că, la trecerea forțată a bunurilor în proprietatea statului, instanța de judecată urmează să verifice această situație prin prisma principiilor elaborate de jurisprudența Curții Europene, și anume: 1) dacă o așa imixtiune în

dreptul la proprietate este prevăzută de lege; 2) dacă urmărește un scop legitim; 3) este necesară într-o societate democratică și 4) dacă este proporțională cu circumstanțele cauzei, cerințele generale ale societății, coroborate cu cerințele de a proteja drepturile de proprietate.

Altfel spus, de fiecare dată la aplicarea confiscării bunurilor în proprietatea statului se va ține cont de necesitatea unor penalități proporționale, această situație fiind verificată prin prisma „triplului test”, constant emanat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care presupune trei condiții asumate corelativ pentru a justifica și argumenta o restricție adusă: a) limitarea este prevăzută de lege; b) protejează un interes legitim; c) să fie necesară într-o societate democratică.

Așadar, principiul proporționalității, în accepțiunea sa clasică, urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor și echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor, care urmează a fi utilizate în vederea atingerii unui scop predefinit.

În jurisprudența Curții Europene s-a statuat că, confiscarea nu este o metodă de recompensare a prejudiciului statului, dar ca o măsură de siguranță și de pedepsire a inculpatului pentru comiterea infracțiunii incriminate (cauza *Bendenoun vs Franța*, 24.02.1994), la care instanțele trebuie să țină seama ca aceasta să nu fie vădit disproporțională față de natura și gravitatea faptei, raportat cu bunul supus confiscării.

În cauza *Silivkiene vs. Lituania*, în ceea ce privește raportul de proporționalitate dintre scopul confiscării și drepturile fundamentale ale petentei, Curtea Europeană a reținut ideea conform căreia în cazul unei confiscări de proprietăți echilibrul just dintre scop și drepturi depinde de mai mulți factori, inclusiv de comportamentul proprietarului.

În conformitate cu art. 46 alin. (1), (4) al Constituției RM, dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sînt garantate. Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

În acord cu prevederile art. 158 alin. (1) Cod de procedură penală, corpuri delictive sînt recunoscute obiectele în cazul în care există temeiuri de a presupune că ele au servit la săvîrșirea infracțiunii, au păstrat asupra lor urmele acțiunilor criminale sau au constituit obiectivul acestor acțiuni, precum și bani sau alte valori ori obiecte și documente care pot servi ca mijloace pentru descoperirea infracțiunii, constatarea circumstanțelor, identificarea persoanelor vinovate sau pentru respingerea învinuirii ori atenuarea răspunderii penale.

Prin urmare, confiscarea ca măsură de siguranță este prevăzută de lege (art. 46 din Constituția RM, art. 158 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 106 Cod penal), iar legea în acest sens este clară, precisă și previzibilă, după cum stabilește în practica sa cu privire la atingerile aduse drepturilor fundamentale Curtea Europeană pentru Drepturilor Omului.

În speță, acuzatorul de stat și-a întemeiat solicitarea privind confiscarea specială a bunului folosit la comiterea infracțiunii în temeiul art. 106 alin. 2) lit. a) Cod penal, care stipulează că sînt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare) utilizate sau destinate pentru săvîrșirea unei infracțiuni.

Însă, acuzatorul de stat la solicitarea măsurii respective nu a analizat și nu a stabilit dacă există un raport de proporționalitate între măsura aplicată de către autoritățile statului pentru realizarea interesului general și protecția acordată individului de către art. 1 al Protocolului adițional nr. 1 al CEDO. Or, după cum s-a statuat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, simpla faptă de încălcare a legislației vamaie nu este destulă

pentru aplicarea măsurii de confiscare. Este de stabilit dacă măsura de confiscare corespunde gravității situației create (Hotărârea CEDO din 06.11.2008 în cazul Izmaylov vs. Federația Rusă).

Abordarea CtEDO este aceea de a privi confiscarea mai degrabă ca un control asupra utilizării, decât ca pe o lipsire. Organismele Convenției examinează circumstanțele în întregul lor, analizând chestiuni referitoare la legalitate, la durata respectivă, la garanțiile procedurale, la efectul asupra reclamantului, în special la faptul dacă confiscarea este proporțională.

În circumstanțele elucidate supra, instanța de apel a apreciat drept neîntemeiate argumentele acuzatorului de stat privind dispunerea confiscării speciale a bunului folosit la comiterea infracțiunii, și anume a automobilului de model „Dacia Logan” cu nr. de înmatriculare XXXXX, în temeiul art. 106 alin. 2 lit. a) Cod penal.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către:

- *procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în latura penală, cu menținerea sentinței instanței de fond în acesta latură, iar în latura confiscării speciale să fie dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului se arată că instanță de fond corect a conchis asupra prejudiciului cauzat în urma comiterii infracțiunii, stabilind că acesta reprezintă o daună considerabilă pentru partea vătămată, fapt ce rezultă din declarațiile acesteia, iar la baza aprecierii prejudiciului a stat certificatul de cost eliberat de către SA „Avicola” s-a stabilit că prețul unui kg de porumb constituie 5 lei, certificat căruia instanța de fond i-a dat o apreciere corectă.

La fel, se invocă faptul că soluția instanțelor de judecată în latura confiscării speciale, menționăm că indiferent de faptul încetării procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție, inculpatul nu este exonerat de la pedeapsa complementară sub formă de confiscarea specială a bunului folosit la comiterea infracțiunii, dat fiind faptul că automobilului de model „Dacia Lodgy” cu nr. de înmatriculare XXXXX, a fost folosit în calitate de mijloc de transport la comiterea infracțiunii, astfel acesta urmează a fi confiscat și trecut în beneficiul statului;

- *avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Pasternac Andrei*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, în latura încetării procesului contravențional, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în această parte, prin care să fie dispusă achitarea lui Pasternac Andrei.

În susținerea recursului se menționează că nici o probă prezentată de acuzare nu indică și nu demonstrează că inculpatul ar fi comis careva furt sau tentativă de furt a porumbului, iar învinuirea înaintată ultimului se bazează în exclusivitate pe presupuneri.

Unica circumstanță defavorabilă inculpatului este aceea că, Pasternac Andrei s-a aflat în locul nepotrivit și în timpul nepotrivit, iar cauza penală a fost pornită doar din simplul motiv, că cineva a presupus, văzând automobilul acestuia lângă niște grămezi de porumb, că anume el este făptuitorul, și influențând în fel și chip organul de urmărire penală, a fost pornită și cauza penală dată.

După cum reiese din materialele cauzei penale, presupusa tentativă la furtul porumbului a avut loc de pe lanul arendat de către SA „Avicola Nord”, astfel presupusul prejudiciu a fost cauzat persoanei juridice și nu persoanei fizice Eugen Urzică, deoarece sustragerea nu a avut loc din curtea casei dlui.

Consideră că ultimul neîntemeiat și ilegal deține la moment în acest proces penal calitatea de parte vătămată, deoarece această calitate procesuală urma a fi atribuită persoanei juridice SA „Avicola Nord” și în acest caz, necesită a fi clarificat dacă suma de 1 700 lei constituie un prejudiciu considerabil pentru SA „Avicola Nord”, care este un agent economic cu rulaje destul de impunătoare anual.

Argumentele meționate și poziția vis a vis de analiza probelor reținute de către instanța de apel recurentul le consideră legale și întemeiate, astfel reieșind din motivarea soluției Andrei Pasternac urma să fie achitat din motivul lipsei faptului infracțiunii.

În pofida acestui fapt, instanța de apel a recunoscut acțiunile lui A. Pasternac drept furt în proporții mici care l-a calificat în baza art. 105 Cod contravențional, cu semnele calificative: sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului prin furt.

5. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursurile, le respinge ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate. Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține, că potrivit textelor recursurilor de pe rol se invocă temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, pledându-se că instanța de apel nu au apreciat probele la justa valoare, prin formarea unei concluzii pripite referitor la comiterea unei sustrageri în proporții mici din avutul proprietarului prin furt, dar și incorect a dispus anularea sechestrului asupra automobilului ce aparține cu drept de proprietate inculpatului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, motivele și temeiurile invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, deoarece instanța de apel la pronunțarea unei noi soluții ce vizează încadrarea juridică a faptei inculpatului, corect a reținut că potrivit certificatului nr. 01-11/95 din 21.04.2018 eliberat de Instituția Publică Institutul de Cercetări pentru Culturile de Cîmp „Selecția”, costul unui kg de porumb în știuleți din recolta anului 2017 constituia de 1,80 lei, pe când în baza certificatului nr. 01-16/98 din 16.05.2018 eliberat de către Direcția pentru Statistică a municipiului Bălți, se confirmă că prețul mediu de vânzare a unui kg de porumb, inclusiv semințe de soi la întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești în anul 2017, în RM constituia 2,28 lei, iar în mun. Bălți 2,11 lei.

Informațiile date, în virtutea faptul că emană de la instituții publice specializate, au influențat modificarea valorii bunurilor sustrate, iar în acest context urmează a fi respinsă poziția părții apărării prin care se susține nejustificat că calitate procesuală de parte vătămată urma a fi atribuită persoanei juridice SA „Avicola Nord”, or instanța de apel a indicat în

concret că, în cadrul ședinței de judecată s-a constatat cu certitudine că, suma prejudiciului efectiv cauzat părții vătămate SA „Avicola” prin acțiunile ilegale a lui Pasternac Andrei constituie 612 lei (340 kg x 1,80 lei), prejudiciu care potrivit art. 18 Cod contravențional se atribuie la proporții mici.

Totodată, din conținutul recursului declarat de către apărătorul inculpatului se desprinde dezacordul cu vinovăția acestuia stabilită de către instanța ierarhic inferioară, iar la acest capitol Colegiul lărgit penal constată că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal consideră că alegațiile apărării în susținerea solicitărilor sale, au constituit obiect de examinare în instanța de apel, care a dat o apreciere probelor conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ajungând la o concluzie corectă privind reîncadrarea juridică a faptei inculpatului (*a se vedea pct. 3.2. din prezenta decizie*).

Cu referire la solicitarea acuzatorului de stat privind dezacordul cu anularea confiscării speciale asupra automobilului de model „Dacia Lodgy” cu nr. de înmatriculare XXXXX, pe motiv că acesta a fost folosit în calitate de mijloc de transport la comiterea infracțiunii, Colegiul lărgit este solidar cu poziția instanței de apel, care a reiterat că acuzatorul de stat la solicitarea măsurii respective nu a analizat și nu a stabilit dacă există un raport de proporționalitate între măsura aplicată de către autoritățile statului pentru realizarea interesului general și protecția acordată individului de către art. 1 al Protocolului adițional nr. 1 al CEDO.

În aceeași ordine de idei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Silivkiene c. Lituaniei, în ce privește raportul de proporționalitate dintre scopul confiscării și drepturile fundamentale ale persoanei, a reținut ideea conform căreia în cazul unei confiscări de proprietăți, echilibrul just dintre scop și drepturi depinde de mai mulți factori, inclusiv de comportamentul proprietarului. Așadar, pornind de la practica Curții, se constată că pentru a recunoaște intervenția statului ca proporțională, ea trebuie să coincidă cu gravitatea încălcării admise de făptuitor, dar nu gravității altor posibile infracțiuni, care nu au fost în realitate constatate.

Nu în ultimul rând, se remarcă faptul că valoarea automobilului a cărui confiscare specială se solicită este disproporțional de mare în raport cu suma prejudiciului cauzat prin

acțiunile ilegale ale lui Pasternac Andrei, cât și gravitatea faptei comise, astfel că, în speța dată, asupra bunului discutat nu pot fi aplicate prevederile art. 106 Cod penal.

Generalizând asupra considerentelor expuse în prezenta decizie, Colegiul penal lărgit, ca instanță de control judiciar, se raliază la raționamentele punctate de instanța de apel constatate în decizia adoptată și își însușește integral argumentele de fapt și de drept expuse de către această instanță, apreciind că criticele recurenților în acest sens sunt nefondate.

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, astfel că nu există temei pentru admiterea recursurilor ordinare de pe rol, din care motiv este incidentă soluția de respingerea a acestora, ce menținerea deciziei atacate.

6. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana și de către avocatul Dulgher Dumitru în numele inculpatului Pasternac Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe **Pasternac Andrei XXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **14 septembrie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Țurcan Anatolie

Puica Viorica

Talpă Boris

Notă: Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorul Guzun Ion, din cauza demisiei acestuia din funcție de la 25 august 2023, prezenta decizie motivată este semnată de către Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție, judecătorul Miron Aliona, în conformitate cu prevederile art. 339 alin.(8) Cod de procedură penală.